

DESPRE TRECUT... ÎN PREZENT - MUZEUL VITICULTURII ȘI POMICULTURII - GOLEȘTI

Andreea ȘCHIOPU PALLY

Muzeul Viticulturii și Pomiculturii – Golești se conturează în peisajul argeșean, îmbinând continuu, pregnant tradiția, istoria, clasicul cu actualitatea, modernul, sau postmodernul existent. Domeniul Goleștilor, atestat documentar în 1525, își deschide porțile spre a ne vorbi de trecuturi într-un prezent perpetuu, spre a ne atrage într-un spațiu *al tinereții fără bătrânețe*, în care timpurile, orizonturile se trăiesc, se simt, se dezvăluie celor ce vor să afle ce este, ce a fost *atunci*, pentru *acum*.

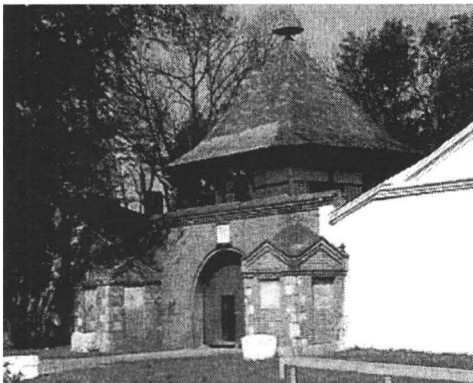
Conacul Goleștilor poartă pecetea stilului prebrâncovenesc – un aspect monumental, de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, când a fost refăcut de banul Radu Golescu. Inițial, oficial, anul construcției aparține secolului al XVII-lea (1640), ctitorii săi fiind Vișa Golescu și Stroe Leurdeanu ale căror nume sunt săpate în piatra chenarelor de la ferestrele pivnițelor.

Conacul (foto) a găzduit, rând pe rând, perindarea pașilor membrilor familiei Golescu (Radu, Nicolae,

Iordache, Dinicu, Zinca), dar și pe cea a unor oaspeți apropiați, de seamă: Constantin Brâncoveanu, Carol I, Carol Davila, Ion Heliade – Rădulescu, sau Tudor Vladimirescu ... Aflăm, astfel, cine erau Goleștii, în timpul lor, în succe-siunea timpului, luptători, revo-luționari, personalități culturale rafinate, oameni politici, fondatori de societăți literare, de ziare sau de școli. Femeile goleștence, puternice prin structură și educație, transmiteau genetic celor ce veneau spiritul, tradiția, voința, pe care ele însele le purtau cu sine, le cultivau neîncetat. Zinca Golescu, Maria Bălăceanu sau Anica Davila sunt câteva dintre numele unor femei ce au stat alături unor Dinicu, Iordache sau Carol Davila.

Tot în acest spațiu, îl regăsim pe Alexandru Davila copilărintă și, mai apoi, scriindu-și frenetic drama *Vlaicu Vodă*, sau pe Nicolae Grant, în ipostaza de colorist, de maestru în arta de a reda *verdele* Goleștiului. Tragicul dezno-dământ al revoluției lui Tudor Vladimirescu (1821) se leagă și el de conacul Goleștilor. Deasupra intrării pe domeniu, găsim *foșorul lui Tudor Vladimirescu*, de unde acesta își supraveghea oastea și unde și-a petrecut ultimele trei zile de libertate.

În dreapta foșorului a fost în 1826 edificată *Școala Slobodă Obștească*, de către Dinicu Golescu. Actualmente, școala lui Dinicu reflectă începuturile organizării învățământului național în Țara Românească. O primă gramatică, întocmită de Enache Văcărescu, o istorie universală și un tratat de filosofie, traduse de Eufrosin

Poteca, o clepsidră ce măsoara ora de curs și, desigur, tăblițele de piatră, sau lădița cu nisip ...

Expoziția de etnografie și artă populară a Muzeului Viticulturii și Pomiculturii – Golești și a județului Argeș reprezintă, în fapt, unul dintre cele mai impresionante tezaure de creație populară națională, atât prin valoarea utilitară și estetică a exponatelor, cât și prin complexitatea și diversitatea decorativă pe care acestea le ilustrează. Ineditul acestor caracteristici rezidă din faptul că teritoriul argeșean fragmentat în trei zone etnografice, Argeș, Muscel și de câmpie, își dezvoltă în *matrice* proprii tendințele.

Secția de istorie a Goleștilor apare ca o veritabilă expoziție de bază dedicată rolului și locului membrilor familiei Golescu în istoria României, în lupta românilor pentru unitate, democrație, independență și propășire culturală. Este astfel surprinsă întreaga

existență a familiei Golescu, începând din 25 iulie 1525 și până în contemporaneitate.

Și cum, inevitabil, timpul trecut se îmbină, se așează alături de cel prezent, de recent, și spațiile se apropie, se completează, justificând, parcă, apariția pe domeniul Goleștilor a *secției în aer liber*, în 1966. Asemenea unui sat viu, specific românesc, de secol XIX, cu gospodării complete din principalele zone pomicole și viticole ale țării, într-un cadru natural cu livezi și loturi de viță de vie, muzeul *în aer liber* al Goleștilor a redimensionat valoarea patrimonială a instituției, conferindu-i semnificație atât națională, cât și europeană. Publicul, parte din concret, ce dă măsură autenticului, pășește în *interior*. aparent doar curios, sau doar gălăgios, dar sfârșește prin a fi cuprins, de acea vrajă a trecuturilor ce se relevă aproape insinuant, cu fiecare pas parcurs *aici*, pentru *acum*.

EXPOZIȚIA MANUC BEI NEGUSTOR ȘI DIPLOMAT

Virgiliu Z. TEODORESCU

Muzeul Municipiului București este, pentru cea de a doua parte a anului 2005, gazda primitoare a tutore celor doritori de a se întâlni cu relicvele trecutului, organizând o amplă expoziție retrospectivă predilectă a începutului de veac XIX, în care valorifică piese din bogatul patrimoniu pe care, în decursul deceniilor de existență, le-a acumulat prin descoperiri arheologice, întâmplătoare sau sistematice, prin achiziții și prin donații. Toate formulele amintite au avut caracter de salvare a unor relicve care, printr-o atentă cercetare profesională a muzeografilor, ajung să fie piese relevante ale unei epoci, evidențiind modul de viață a înaintașilor.

În acest caz expoziția evocă pe negustorul și diplomatul Manuc Bei (1769, Rusciuk, azi Bulgaria-1817, Hănțești, azi Republica Moldova), fiind un prilej de evidențiere a prețiosului fond documentar referitor la multiplele preocupări ale acestui armean, care, în decursul a mai bine de două decenii de prezență pe plaiurile românești, a realizat nu numai o colosală avere, ci, prin modul de a fi, s-a implicat în evenimente care, prin repercusiunile în timp, determină adeseori pe urmași să-i pomenească numele, apreciindu-i sau blamându-i faptele. Expoziția temporară găzduită în două săli de la etajul Palatului Suțu, prin varietatea de mărturii reunite, oferă prilejul situării vizitatorului în ambianța predilectă a deceniilor de la începutul secolului al XIX-lea. Prezența lor sugerează modul cum au fost generate evenimente de natură economică, socială, politică și culturală, cu tot ceea ce au avut urmări în

viața locuitorilor din arealul românesc, într-o totală interdependență cu interesele marilor imperii, într-o permanentă preocupare de acaparare de teritorii și tot ceea ce erau valori create de locuitorii respectivi. Într-o astfel de atmosferă tensionată, personajul evocat, de fapt, se auto prezintă, înscrisurile evidențiindu-i multitudinea preocupărilor, abilitatea de a se integra și a ieși din cele mai dificile situații cu un câștig personal, adeseori obținut de la ambele „tabere” servite prompt, discret și eficient. Fațetele i-au atribuit calitatea nu numai de prosper negustor, zaraf, cămătar și de abil diplomat, cunoștințele dobândite în tinerețe fiindu-i de mare utilitate. Lor li se alăturau cunoașterea a mai multe limbi, conferindu-i calitatea de desăvârșit poliglot, pentru care subtilitățile erau o remarcabilă posibilitatea de a obține în final un net avantaj. Documentele îl evidențiază ca bun întreprinzător în probleme de factură economică, adeseori, conjunctural, conjugate cu cele de natură diplomatică. Asumându-și misiunea gingașă de a media și a atenua antagonismele dintre cele două tabere, Manuc Bei, prin modul de a fi un interlocutor apreciat, respectat, temut de respectivii adversari, era însă ascultat, întrucât soluțiile oferite erau, în ultimă instanță, o ieșire acceptabilă pentru aceștia. De aceea, atât Imperiul Otoman, cât și Imperiul Țarist, dar și Curtea de la Viena au văzut în el omul capabil să înnoade și să desfacă cele mai încâlcite probleme la ordinea zilei. El a fost omul care a rezolvat interese, orgolii prin modul de abordare, prin soluțiile oferite. Din corespondența purtată cu terțe persoane, instituții de